

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.219/2007/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla Dr. Urbán József ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos I.r. és **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II.r. felpereseknek - dr. Fehérvári Béla ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. január 8. napján kelt 16.P.20.994/2006/14. számú ítélete ellen az alperes 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, az alperes által felpereseknek személyenként fizetendő kártérítés összegét 44.760.- /Negyvennégyezer-hétszázhatvan/ Ft-ra leszállítja, és az alperes perköltség fizetésére kötelezését mellőzi.

A felek az elsőfokú perköltségeiket maguk viselik.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 21.000.- /Huszonegyezer/ Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek a fellebbezési eljárási költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhivatal felhívására 24.000.- /Huszonegyezer/ Ft fellebbezési eljárási illetéket. Az ezt meghaladóan le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A peres felek szomszédok. Kapcsolatuk hosszabb ideje megromlott egy birtokháborítási ügy kapcsán.

Az alperes 2002. február 4-én **/helyszín 1/** előtt ittas állapotban a korábbi haragos viszony miatti szóváltás után megragadta az I.r. felperes ruházatát, majd ököllel arcul ütötte. A bántalmazás következtében az I.r. felperes a bal arcfél zúzódását szenvedte el, ennek gyógytartama 2-4 nap volt. E cselekmény miatt a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság 2004. április 26-án kelt és jogerőre emelkedett B.177/2002/7. számú ítéletével megállapította az alperes bűnösségét 1. rb. garázdaság vétségében és 1. rb. könnyű testi sértés vétségében és büntetésként 2 évi időtartamra próbára bocsátotta.

Az alperes 2004. április 3. napján **/helyszín 2/** szám előtt az utcán találkozott a II.r. felperessel, akivel szóváltásba keveredett, majd rátámadt. Az I.r. felperes a II.r. felperes kiáltozását meghallva a segítségére sietett, az úgy kialakuló dulakodás közben az alperes keze eltört, a II.r. felperes pedig a bal szemgolyó körüli lágyrészek duzzanattal járó zúzódását, az alsó ajkak 2 mm-es felszíni repesztett sérülését, a felső ajak hasonló 1 mm-es sérülését, az arc baloldalán 5 cm hosszúságú karcolást, a nyak elülső felszínén és mindkét kéz hátán több hámkarcolást, a bal alkar alsó harmadában 3 cm kiterjedésű lágyrész zúzódását duzzanattal, bevérzéssel szenvedte el. Sérülései 6 napon belül gyógyultak.

Az alperes sérülései kapcsán a felperesek ellen súlyos testi sértés büntette miatt indult eljárást a Kiskunfélegyházi Városi Ügyészség 2004. október 9-én jogerőre emelkedett B.407/2004/7-II. számú határozatával jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok miatt megszüntette.

A Kiskunfélegyházi Városi Bíróság 2.B.279/2004/12. számú ítéletével - a 2004. IV. 3-án történtek miatt a próbára bocsátást megszüntetve - az alperest 2. rb. garázdaság vétsége és 1. rb. könnyű testi sértés vétsége miatt halmazati büntetésül 4 hónap fogház büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Az elsőfokú bíróság ítéletét a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Bf.670/2005/5. számú, 2006. január 31. napján kelt ítéletével csupán a kiszabott büntetés tekintetében változtatta meg - pénzbüntetést alkalmazva -, egyebekben helybenhagyta.

A büntetőeljárás során felperesek az őket, mint sértetteket képviselő ügyvédnek 75.000.- Ft ügyvédi munkadíjat fizetettek 2005. október 5. napján, a látlelet készítésével kapcsolatban 4.000.- Ft költségük keletkezett. A büntetőeljárás során 2002. február 4-e és 2005. április 21-e között a felpereseknek összesen 15 alkalommal kellett megjelenniük a nyomozóhatóság, valamint a bíróság előtt. A lakóhelyükről Kiskunfélegyházára személygépkocsival történő utazásuk 10.519.- Ft kiadással járt.

Pf.II.20.219/2007/3. szám

A felperesek módosított keresetükben a Ptk. 76. §-ában szabályozott testi épséghez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi joguk megsértésének megállapítását kérték. Az I.r. felperes 150.000.- Ft, a II.r. felperes 100.000.- Ft nem vagyoni kártérítés iránti igényt terjesztett elő. E kereseti kérelmüket azzal indokolták, hogy a helyi közösség előtt az alperestől elszenvedett bántalmazás miatt megalázó helyzetbe kerültek, társadalmi megítélésük hátrányosan megváltozott. Kérték továbbá a büntetőeljárás során felmerült a fentiekben részletezett összesen 89.519.- Ft vagyoni káruk megtérítését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a közöttük fennálló haragos viszony kapcsán kialakult veszekedések során kölcsönösen jogellenesen jártak el. E kölcsönösség kizárja terhére a jogsértés megállapítását. Vitatta a felperesek kártérítési igényét jogalapjában és összezszerűségében is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset tárgyává tett jogsértést megállapította, kötelezte az alperest felpereseknek személyenként 144.760.- Ft kártérítés, 37.500.- Ft perköltség megfizetésére, az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította. Az ítélet indokolása szerint a Pp. 4. § (2) bekezdése alapján a bíróság a jogerős bírói ítéletek alperes bűnösségét megállapító rendelkezéséhez kötve van. Az alperes a jogerős büntető ítélet szerinti magatartásával a felperesek testi épséghez fűződő személyiségi jogát megsértette, azzal, hogy mindez nyilvánosan garázda módon történt, sérült a felperesek emberi méltósághoz fűződő személyiségi joga is. A perben meghallgatott **/tanú 1/** és **/tanú 2/** tanúvallomása alapján megállapította, hogy az elszenvedett bántalmazások a II.r. felperes munkahelyén és a szűkebb lakókörnyezetükben is ismertté váltak. Köztudomásúnak fogadta el, hogy az ilyen jellegű cselekmények elszenvedői is negatív társadalmi megítélés alá esnek. Ezt nem érinti az a körülmény sem, hogy más tanúk (**/tanú 3/**, **/tanú 4/**) vallomása szerint voltak olyanok is, akik a felpereseket tekintették támadónak. Így megállapítható, hogy a bántalmazás következtében elszenvedett fizikai és lelki sérülések a felperesek életminőségét hátrányosan befolyásolták, ennek kompenzálására mindkét felperes vonatkozásában 100.000.- Ft nem vagyoni kártérítést talált arányban állónak. A vagyoni kártérítés tekintetében megalapozottnak fogadta el az alperes által sem vitatott látletet készítésével, valamint a felperesek, mint sértettek jogi képviselőjével felmerült és számlával igazolt költségét. Ugyancsak indokoltnak tekintette az útiköltségigényt is, rámutatva arra, hogy csupán a II.r. felperes rendelkezett autóbusszbérlettel, az utazási költség az I.r. felperes megjelenése kapcsán az okszerűen igénybevett gépjármű használatával szükségképpen felmerült volna.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel annak megváltoztatása és a felperesek keresetének elutasítása iránt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott körülményt, hogy a jogsértés

elkövetésére a felek részéről kölcsönösen sor került. Álláspontja szerint a felperesek nem bizonyítottak olyan hátrányt, amely megalapozná a nem vagyoni kártérítés iránti igényt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a felperesek és a nyilvánvalóan elfogult felperesi tanúk vallomására alapított tényállás alapján hozta meg érdemi döntését, míg az általa csatolt okirati bizonyítékokat, igazolásokat figyelmen kívül hagyta. Hivatkozott a Ptk. 340. §-ában írt, a kármegosztásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésre.

A fellebbezési tárgyaláson a per tárgyalásának felfüggesztését kérte arra hivatkozással, hogy a bűnösségét megállapító jogerős ítélet ellen perújítási kérelmet terjesztett elő. Az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomása ugyanis alátámasztja azt a büntetőeljárásban előadott védekezését, hogy a felperesek támadtak rá, ily módon az ítélet megállapításával ellentétben ő volt jogos védelmi helyzetben, ezért rá vonatkozóan áll fenn a büntethetőséget kizáró ok.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az ítéletábra nem találta megalapozottnak a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmet. A Pp. 152. § (1) bekezdése értelmében a tárgyalás felfüggesztésének akkor van helye, ha a per eldöntése olyan előkérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában már bíróság (büntető, polgári) vagy közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik a döntés. A tárgyalás felfüggesztésére valamilyen prejudikális, azaz a perben meghozandó határozat tartalmára kiható előzetes kérdés eldöntése érdekében van lehetőség. A polgári pernek valóban előkérdését jelentheti az alperes bűnösségének megállapítása a jogsértés alapjául szolgáló cselekmények elkövetését illetően. A hivatkozott jogszabályhely értelmében a felfüggesztésre azonban az előkérdés tárgyában indított eljárás jogerős befejezéséig kerülhet sor. A büntetőeljárásban pedig az alperes bűnösségét megállapító jogerős határozat született. A perújítási eljárás rendkívüli jogorvoslat, amelynek megindítása a kialakult bírói gyakorlat szerint nem adhat alapot a per tárgyalása felfüggesztésére. Ezt meghaladóan csupán megjegyzi az ítéletábra, az alperes a saját jogos védelmi helyzetét **/tanú 3/** tanúvallomására alapozza, aki elmondása szerint szemtanúja volt a 2004. április 3. napján történteknek. Ezzel szemben az alperes a büntetőeljárásban - ahogyan azt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2.Bf.670/2005/5. számú ítéletében is megállapította - maga nyilatkozott úgy, hogy az eseményeknek a felpereseken és lányukon kívül más szemtanúja nem volt. Ilyen körülmények között kétségesnek tűnik az eltérő tényállás megállapítása.

A személyhez fűződő jog, mint alkotmányos alapjog a Ptk. 75. §-a szerint polgári jogi védelem alatt áll.

A Ptk. 76. §-a alapján e védelem kiterjed a testi épséghez, egészséghez és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogra is. Az elsőfokú bíróság a

rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg a felperesek fentiekben írt személyiségi jogának megsértését, e körben az ítélet utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezés kapcsán arra mutat rá, hogy a személyiségi jogsértés megállapítását önmagában nem zárja ki, ha a jogsértő esetleg maga is sértett fél. A kölcsönös jogsértés is alapot ad a személyiségvédelemre. A kölcsönös jogsértés esetén a jogsértések egymással való összefüggéseit a kártérítési szankció alkalmazása körében kell figyelembe venni (BH. 1995/395.). A kifejtettek miatt tehát nincs akadálya az alperes terhére a jogsértés megállapításának abban az esetben sem, ha esetlegesen kölcsönös jogsértés valósult meg.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e.) pontja alapján a sérelmet szenvedett fél a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést. Az e jogszabályhely alapján alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogában megsértett fél akkor követelhet kártérítést, ha bizonyítja a kár bekövetkezését.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Egyetért az ítélet az elsőfokú ítélet vagyoni kártérítés jogalapját és összszerszerűségét illetően kifejtett álláspontjával. E vonatkozásban ugyancsak utal az elsőfokú ítélet kifejtett helyes indokaira.

Alapos az elsőfokú ítélet nem vagyoni kártérítést megállapító rendelkezését támadó fellebbezés.

A személyiségi jogsértés elkövetése nem minden esetben, hanem csak akkor eredményezi a nem vagyoni kártérítés megállapítását, ha a sérelmet szenvedett fél bizonyítja, hogy olyan hátrány érte, amelynek csökkentése vagy kiküszöbölése nem vagyoni kárpótlással lehetséges (BH. 2002/24/II., BH. 2001/110/II., BH. 2001/12.).

A bántalmazás következtében nem vitásan sérült a felperesek testi épsége, egészsége. Ez azonban a peradatok alapján rövid időtartamú, átmeneti jellegű volt, amely önmagában a nem vagyoni kárpótlás megítélését nem alapozza meg. Hasonlóan foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság az EBH. 2000/300. szám alatt közzétett jogesetében.

A Pp. 163. § (3) bekezdése lehetőséget biztosít a bíróságnak, hogy az általa köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadjon el. Köztudomásúnak minősül az emberek bizonyos köre előtt ismert és valóban elfogadott tény. Az elsőfokú bíróság e

jogszabályi rendelkezés alapján köztudomásúnak fogadta el, hogy a felperesekről a közösségben kialakított képet negatívan befolyásolja az alperes általi garázda módon történő bántalmazásuk. Az ítélet álláspontja szerint azonban ez köztudomású tényként nem fogadható el, a hátrányos megítélés tényét cáfolja a perben meghallgatott tanúk vallomása is.

A II.r. felperesnél jelentkező, /**tanú 1/** által megjelölt rövidebb ideig tartó ideges állapot még ha a bántalmazással hozható is okozati összefüggésbe - bár ez konkrétan nem állapítható meg -, nem indokolja a nem vagyoni kártérítés megállapítását. A kifejtettekre tekintettel helytálló az a fellebbezési érvelés, mely szerint a felperesek nem bizonyítottak olyan körülményt, amely a nem vagyoni kártérítés iránti igényüket megalapozza. Az ítéletábra erre tekintettel mellőzte az alperes személyenkénti 100.000.- Ft nem vagyoni kártérítésben történő marasztalását.

A fentiek miatt a felperesek keresete a jogsértés megállapítása, illetve vagyoni kártérítés iránti igényük tekintetében megalapozott, míg a nem vagyoni kártérítés iránti igény elutasítása folytán alaptalan. A felek pervesztessége megközelítőleg azonosnak tekinthető, így az ítéletábra megállapította, hogy a peres felek elsőfokú költségeiket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján maguk viselik, ily módon mellőzte az alperes perköltségfizetésére való kötelezését.

A felperesek személyükhöz tapadóan önálló kereseti igényt érvényesítettek, tehát nem egyetemleges jogosultak, ezért az eljárási illeték személyenként 21.000.- Ft-ban határozható meg, amelyet az Itv. 64. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése szerint az alperes pervesztessége arányában fele részben köteles megfizetni (2 x 10.500.- Ft), összesen 21.000.- Ft összegben.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A peres felek pervesztességének, illetőleg pernyertességének aránya a fellebbezés részben megalapozott volta miatt a másodfokú eljárásban is azonosnak tekinthető, így a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján költségeiket maguk viselik. Az alperes a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték részbeni megfizetésére köteles a fentiekben már hivatkozott IM. rendelet alapján, az ezt meghaladóan le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az IM. rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

S z e g e d , 2007. október 10.

Dr.Sághy László sk.	Zanócné dr.Ocskó Erzsébet sk..	Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

